

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ПРАВА ТА ЛІНГВІСТИКИ**

Кафедра славістичної філології, педагогіки та методики викладання

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ АСПРАНТІВ – ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ**

«СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ	20 АГРАРНІ НАУКИ ТА ПРОДОВОЛЬСТВО
СПЕЦІАЛЬНІСТЬ	204 ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА І ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА
РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ	ТРЕТІЙ (ОСВІТНЬО-НАУКОВИЙ) РІВЕНЬ
ФАКУЛЬТЕТ	БІОЛОГО-ТЕХНОЛОГІЧНИЙ

Робоча програма з навчальної дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі» для здобувачів вищої освіти біолого-технологічного факультету за спеціальністю 204 «Технологія виробництва і переробки продуктів тваринництва», третій рівень вищої освіти / Укладач О.О. Дем'яненко. Біла Церква: БНАУ, 2023. 20 с.

Розробник: О.О. Дем'яненко, канд. пед. наук

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри слав'янської філології, педагогіки та методики викладання (протокол № 1 від 21.08.2023 р.)

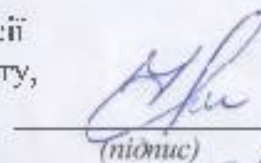
Завідувач кафедри слав'янської
філології, педагогіки та
методики викладання, доцент



Світлана ПОГОРІЛА

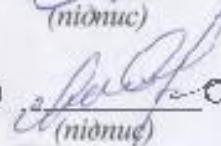
Схвалено науково-методичною комісією біолого-технологічного факультету (Протокол № 1 від 28.08.2023 р.)

Голова науково-методичної комісії
біолого-технологічного факультету,
доцент


(підпис)

Сергій ЧЕРНЮК

Гарант ОПІ, д-р с.-г. наук, професор


(підпис)

Олександр СОБОЛОВ

ЗМІСТ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	4
2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ	5
3. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
5. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ	10
6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
6.1. Лекції	11
6.2. Практичні заняття	11
6.3. Самостійна робота аспіранта	12
7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ	13
8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	13
9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ	14
10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	14
11. НАОЧНО-ДИДАКТИЧНЕ І ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	17
12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	18

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

За навчальним планом 2023-2024 навчального року на вивчення дисципліни «Сучасні методи викладання у вищій школі» для здобувачів вищої освіти 3 рівня денної форми навчання передбачено 60 академічних годин (2 кредити ECTS), у т.ч. аудиторних – 20 годин (10/10 – на лекційні й практичні заняття), самостійна робота студентів – 40 години, з яких на підготовку і захист індивідуального науково-дослідницького завдання виділено 4 год.

Опис навчальної дисципліни за показниками та формами навчання наведено у таблиці:

Найменування показників	Шифр та найменування галузі знань, спеціальності, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів, відповідних ECTS – 2	галузь знань 204 «Аграрні науки та продовольство»	<i>Рік підготовки:</i>
Змістових модулів – 2	спеціальність: 204 «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва»	2-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання – <u>проект</u> за вибором аспіранта		<i>Семестр</i>
Загальна кількість академічних годин – 60		3-й
		<i>Лекції</i>
		10
		<i>Практичні</i>
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи аспіранта – 4	третій (доктор філософії) рівень вищої освіти	10
		<i>Самостійна робота (у т.ч. – на виконання ІНДЗ)</i>
		40
		Індивідуальні завдання: 4*
		Навчальна практика: не передбачена
		Підсумковий контроль: залік

Мета вивчення дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти третього рівня цілісної та логічно-послідовної системи знань про особливості сучасної підготовки кадрів вищої кваліфікації, розкриття концепції, основ методології, теорії на основі зіставлення традиційної та інноваційної методики викладання навчальних дисциплін у системі вищої освіти.

Завдання навчальної дисципліни:

- *опанувати* матеріал про теоретичні засади викладання навчальних дисциплін у системі вищої освіти, ключові поняття, категорії, методи, технології методики викладання у вищій школі;
- *з'ясувати* місце методичної науки у системі наук;
- *формувати* загальне уявлення про методику викладання у вищій школі як навчальну дисципліну, її мету і завдання;
- *розглянути* особливості інноваційних методів викладання у вищій школі, зокрема активних, інтерактивних, у тому числі – ефективних у системі неформальної освіти дорослих;
- *набути* практичних навичок аналізу й оцінки якості освітнього процесу за критеріями європейського освітнього простору;
- *апробувати* інноваційні прийоми і форми організації навчання, що застосовуються в системі викладання навчальних дисциплін;
- *розвивати* у здобувачів освіти третього рівня особисті якості майбутнього викладача, лектора, тьютора, фасилітатора;
- *виховувати* усвідомлення значущості самоосвіти й професійного розвитку «впродовж життя».

2. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Підґрунтям для ефективного оволодіння навчальною дисципліною є усвідомлення власної професійної здатності до навчання фахівців у сфері агрономії та продовольчої галузі, яка передбачає оволодіння сукупністю певних дидактико-методичних засад освітнього процесу у сучасній вищій школі.

Також опорою може бути попереднє опанування дисциплін соціально-гуманітарного спрямування:

ОК 02.	Філософія науки
ОК 03.	Методологія наукових досліджень

3. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ ТА ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

3.1. Загальні та фахові компетентності, які забезпечує дисципліна

Згідно вимог освітньо-професійної програми 204 «Технологія виробництва та переробки продукції тваринництва» здобувачі рівня вищої освіти доктор філософії повинні набути здатності отримувати наступні компетентності:

Коди	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Знання	Уміння
	Інтегральна компетентність (ІК)		
(ІК)	<i>Здатність розв'язувати комплексні проблеми з технології виробництва та переробки продукції тваринництва, проводити наукові дослідження з новітніми та удосконаленими, практично спрямованими і цінними теоретичними і методичними результатами, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних наукових знань та здійснення інновацій щодо освітньої або виробничої діяльності.</i>		
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 1	Здатність до абстрактного креативного мислення, аналізу та синтезу	Педагогічна інноватика. Андрагогіка. Ефективні презентації	Систематизувати й класифікувати інформацію про методи навчання дорослих, спрямовані на ефективну і креативну презентацію результатів наукового дослідження
ЗК 4	Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій	Наукові інформаційні ресурси. Творчий проект	Готувати творчий проєкт (ІНДЗ) з розроблення фахового навчального заняття/ або/ виступу на науковій конференції
ЗК 6	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел	Творчий науковий проєкт та етапи його	Готувати і захищати власний проєкт у формі презентації/ виступу

		7підготовки	
Спеціальні			
ФК2	Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності.	Інноваційні технології. Медіаресурси. Навчальний тренінг. Методи і стратегії навчання дорослих. Освіта впродовж життя.	Демонструвати ІКТ-компетентність під час обговорення актуальних фахових питань у навчальній ситуації. Виконувати кейсові завдання сучасного агрономічного змісту, оперуючи різними електронними засобами навчання
ФК 9	Здатність брати участь у наукових дискусіях, критичних діалогах на вітчизняному та міжнародному рівнях, відстоювати свою наукову позицію з питань технології виробництва і переробки продукції тваринництва	Інтерактивні технології навчання. Прийоми і стратегії технології критичного мислення (дискусія, дебати, мозковий штурм, акваріум)	Аргументовано вести дискусію, брати участь у панельних зустрічах з актуальних питань розвитку науки і освіти. Моделювати проведення інтерактивних форм роботи зі студентами
ФК 11	Знання і дотримання норм наукової етики і академічної доброчесності.	Академічна доброчесність, принципи і механізми її дотримання	Усвідомлювати й дотримуватися політики освітньо-наукової діяльності на основі Європейських норм і правил функціонування вищої освіти в країнах Болонського процесу

3.2. Програмні результати навчання, які забезпечує дисципліна

<p>Символ результатів навчання за спеціальністю «Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва» відповідно до ОНП</p>	<p>8</p> <p>Результати навчання з дисципліни</p>
<p>ПРН 1. Вільно обговорювати результати власних досліджень, наукові проблеми агропромислового виробництва державною мовою, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних міжнародних наукових виданнях. Професійно презентувати результати власних досліджень на вітчизняних та міжнародних наукових конференціях, семінарах, використовувати іноземну мову у науковій, освітній та інноваційній діяльності.</p>	<p>1.1. Вміти презентувати результати власних досліджень на вітчизняних і міжнародних наукових конференціях, семінарах, тренінгах, використовуючи сучасні освітні підходи.</p> <p>1.2. Володіти навичками обговорення та аналізу фахових і наукових проблем, інноваційних підходів до викладання дорослих, у тому числі іноземною мовою</p>
<p>ПРН 8. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, зборі, аналізі, обробці, інтерпретації джерел.</p>	<p>8.1. Знати засоби ІКТ, технології дистанційного навчання та шляхи їх використання у викладанні за моделями оффлайн, онлайн та змішаного навчання</p> <p>8.2. Використовувати сучасні інформаційні та комунікативні технології при спілкуванні, обміні інформацією, пошуку джерел та підготовці власних проектів.</p>
<p>ПРН 9. Знати принципи організації, форми здійснення освітньо-наукового процесу в сучасних умовах, його наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення, опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять,</p>	<p>9.1. Знати основи наукового, навчально-методичного та нормативного забезпечення в освітньо-науковому процесі, способи опрацювання наукових та інформаційних джерел при підготовці занять; Обґрунтувати методологічні принципи реалізації освітнього процесу з урахуванням компетентнісного і студентоцентрованого підходів;</p> <p>9.2. Розуміти права і обов'язки сучасного викладача в аудиторії;</p>

застосування активних методів викладання.	<p>9.3. Володіти основними методами і прийомами організації навчання у вищій школі з опорою на педагогічні інновації;</p> <p>9.4. Обирати ефективні інноваційні засоби навчання й застосовувати їх з метою формування мотивації навчання й активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі викладання фахових дисциплін</p>
<p>ПРН 14. Володіти дослідницькими навичками працювати самостійно, або в групі, уміти отримувати результат у рамках певного часу з наголосом на науково-професійну сумлінність та унеможливлення плагіату</p>	<p>14.1. Знати правила і форми діалогової взаємодії з широкою науковою спільнотою та громадськістю у професійній діяльності;</p> <p>14.2. Мати навички командної роботи у ході інтерактивного (дискусійного) обговорення актуальних науково-освітніх питань.</p> <p>14.3. Розуміти принципи академічної доброчесності (ПАД), які застосовуються в освітній, науковій та професійній діяльності, наводити приклади академічної недоброчесності, дотримуватися ПАД у ході підготовки самостійних завдань і проєктів</p>

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ У ВИЩІЙ ШКОЛІ»

Змістовий модуль 1.

«Теоретико-методологічні основи методики викладання у вищій школі»

Тема 1.1. Концептуальні засади й тенденції розвитку вищої освіти в Україні. Структура вищої освіти. Болонський процес і вища освіта в Україні.

Тема 1.2. Методи педагогіки вищої школи. Моделі навчання.

Змістовий модуль 2.

«Організаційно-управлінські аспекти освітнього процесу в системі вищої школи»

Тема 2.1. Методичні основи викладання у вищій школі. Види навчальних занять.

Тема 2.2. Методологічні засади активізації навчально-виховного процесу. Інноваційні педагогічні технології.

Тема 2.3. Образ викладача сучасного закладу вищої освіти. Його роль у контексті реформування вищої освіти.

Тема 2.4. Управління навчально-творчою діяльністю студентів закладів вищої освіти. Проєктно орієнтований підхід до навчання.

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	всього	у тому числі				
		л	п	лб	інд	СРА
Змістовий модуль 1.						
<i>Теоретико-методологічні основи методики викладання у вищій школі</i>						
Тема 1.1. Концептуальні засади й тенденції розвитку вищої освіти в Україні. Структура вищої освіти. Болонський процес і вища освіта в Україні	8	2	-	-		6
Тема 1.2. Методи педагогіки вищої школи. Моделі навчання	10	-	4			6
Разом за модуль 1	18	2	4	–	–	12
Змістовий модуль 2.						
<i>Організаційно-управлінські аспекти освітнього процесу в системі вищої школи</i>						
Тема 2.3. Методичні основи викладання у вищій школі. Види навчальних занять	6	2	-			4
Тема 2.4. Методологічні засади активізації навчально-виховного процесу. Інноваційні педагогічні технології	12	2	2			8
Тема 2.5. Образ викладача сучасного закладу вищої освіти. Його роль у контексті реформування вищої освіти	10	2	2			6
Тема 2.6. Управління навчально-творчою діяльністю студентів закладів вищої освіти. Проектно орієнтований підхід до навчання	12	2	2		4*	10
Разом за модуль 2	42	8	6	-	4*	28
Всього	60	10	10	–	4*	40

Примітка: л – лекції, п – практичні заняття, лб – лабораторно-практичні заняття; СРА, інд.– індивідуальні завдання (* - з розрахунку годин, виділених на СРА)

6. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Лекції

№ з/п	Тема і зміст лекцій	К-сть год.
Змістовий модуль 1.		
1	Мета і завдання курсу «СМБуВШ» у системі підготовки освітньо-наукових кадрів у сфері аграрної науки. Європейська освітня інтеграція. Болонський процес і освіта в Україні. Академічна доброчесність: принципи, умови дотримання, правила наукової діяльності	2
Змістовий модуль 2.		
2	Методичні основи викладання у вищій школі. Дидактичні методи навчання: традиційні класифікації, прийоми, нові стратегії. Види навчальних занять, їхні функції та класифікації. Контроль, його мета і функції. Види оцінювання та контролю. Моніторинг якості освіти	2
3	Продуктивні методи навчання та інноваційні педагогічні технології	2
4	Образ викладача сучасного закладу вищої освіти. Його роль у контексті реформування вищої освіти	2
5	Управління навчально-творчою діяльністю студентів: організаційний, психолого-педагогічний та методичні аспекти	2
Всього годин		10

6.2. Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	К-ть год.
1	З історії педагогічної думки. Методи педагогіки вищої школи: сучасні обґрунтування класичних дидактичних теорій. Моделі навчання: очна, дистанційна, змішана. Сценарій «перевернутого класу»	2
2	Організація аудиторної роботи зі студентами. Роль кафедри в управлінні навчальним процесом. Композиційна структура навчального заняття відповідно до типології. Традиційна методика та інноваційні форми організації занять	2
3	Активні методи навчання у вищій школі. Досвід неформальної освіти у вищій школі. Захист проєктів	2
4	Викладач очима студентів. Типології психолого-педагогічного образу викладача вищої школи.	2
5	Методика організації проєктної та виробничо-практичної	2

	діяльності студентів у контексті компетентнісної вищої освіти. Захист проєктів	
Всього годин		10

6.3. Самостійна робота аспіранта (СРА)

№ з/п	Назва теми	Кількість год.
Змістовий модуль 1.		
1	Опрацювання літератури та нормативних документів з пріоритетних напрямів державної політики щодо розвитку вищої освіти в Україні. <i>Теоретичні завдання:</i> - Проблеми вищої школи та шляхи їх вирішення (критичний аналіз відеоматеріалів). - Структура навчання фахівців аграрної науки у вищій школі (у формі візуального узагальнення – схема, таблиця, інфографіка тощо)	6
2	Добір і самостійне опрацювання джерел з історії педагогіки за вибором здобувачів освіти. Вивчення структури педагогічної системи у закладі вищої освіти з кінця ХХ століття (дидактичні посібники). Вивчення організаційних форм навчання, сучасні технології навчання, технології E-learning. Опрацювання графіків, робочих програм і навчально-методичних матеріалів, силабусів тощо за напрямом підготовки (з Інтернет-джерел). *** Вивчення додаткового матеріалу щодо стану студентської молоді в Україні, характеристик студентоцентрованого підходу, студентського самоврядування. <i>Практичні завдання:</i> - розроблення технологічної карти навчального заняття з фаху з урахуванням андрагогічних принципів. - складання інформаційної картки-силабуса обраної навчальної дисципліни.	6
Змістовий модуль 2.		
6	<i>Дослідницькі завдання:</i> - Розроблення бальної системи оцінювання діяльності студента у процесі вивчення навчальної дисципліни. - Підготовка сценарію проведення фрагменту навчального заняття перед аудиторією (міні-лекція, фрагмент практичного чи семінарського заняття).	4
7	Технології і засоби комунікації викладача і студентів у	8

	дистанційному та змішаному режимах. <i>Практичне завдання:</i> Пошук і впровадження освітніх інновацій (за вибором) у викладацьку практику: демонстрація засобів інноваційних педагогічних технологій в аудиторії/відеорежимі	
8	<i>Самодіагностика</i> як викладача (за І.Юсуповим та М.Курвітс). Опрацювання джерел щодо когнітивного, соціально-конструктивістського, біхевіористичного та гуманістичного підходів в освіті	6
9	<i>Практичні завдання</i> з розроблення дидактичних ігор, засобів візуалізації навчального матеріалу, спрямованих на активізацію пізнавально-творчої діяльності студентів. Підготовка завдань для проведення підсумкового дидактичного квесту в аудиторії.	10
Разом		40

Примітка: У розрахунку годин на виконання самостійної роботи передбачено час на виконання ІНДЗ (*4 год.).

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У системі вивчення дисципліни використовується комплекс методів навчання: від пояснювально-ілюстративного та репродуктивного – до максимально продуктивних – проблемного, евристичного та дослідницько-пошукового.

Основною організаційною формою навчання є лекційні та практичні заняття. Передбачені програмою навчальні заняття повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність аспірантів, організувати суб'єктно-суб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: критичного мислення, рефлексії, дискусії, мозкового штурму, навчального тренінгу, колаборативного навчання, медіаосвіти тощо.

- *В умовах змішаної та дистанційної моделей навчання, коли взаємодія з викладачем відбувається за допомогою застосунків Zoom для відеоконференцій, освітньої платформи Moodle Bpai для виконання самостійних дослідницьких і підсумкових тестових завдань, файлообмінних соціальних мереж Telegram, Viber, інтерактивна складова навчання аспірантів доповнюється іншими застосунками для формувального оцінювання : інтерактивна дошка Padlet, google-форми для опитувань, Mentimeter.*

8. ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль з навчальної дисципліни включає *поточне, тематичне оцінювання* (з тем, визначених для аудиторного обговорення і самостійного опрацювання) та модульний контроль (усього 2).

Поточний і тематичний контроль передбачає оцінювання:

- результатів аналізу навчально-методичних і довідкових матеріалів;
- участі в дискусії під час лекційних занять;
- підготовки виступу до практичних занять із презентацією (чи без);
- підготовки індивідуальних завдань і проєктів за вибором аспірантів;
- виконання творчих завдань на основі перегляду лекцій іноземною мовою з теми обговорення тощо.

Модульний контроль проводиться у тестовій комбінованій формі (комп'ютерне чи на паперових носіях) та виконання проєктного/творчого завдання (усно/письмово). Кількість отриманих балів з кожного виду навчальних робіт за різними формами поточного контролю виставляється аспірантам у журнал академічної групи після кожного контрольного заходу.

По завершенню проводиться залік.

9. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ

Бали за лекційне заняття враховують такі показники: активність участі у дискусії, самостійна підготовка виступу-презентації, опрацювання додаткового матеріалу з теми.

Бали на практичному занятті аспірант отримує за виконані практичні завдання, опрацювання джерел, командні проєкти, презентації, активність під час дискусій.

Бали за самостійну роботу враховують: виконання дослідницьких і творчих завдань індивідуально й колективно, результативну практичну роботу в групі, опрацювання навчально-методичних і довідкових джерел, аналіз медіатекстів, виконання і захист проєктів, презентації, активність самостійної пошукової роботи.

Під час модульного контролю передбачені комплексні засоби оцінювання (усно й письмово, під час виконання тестових завдань, дослідницьких і творчих, захисту проєктів тощо), у тому числі комп'ютерно орієнтовані.

10. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Поточний контроль успішності здобувачів вищої освіти здійснюється за чотирирівневою критеріальною шкалою – «2», «3», «4», «5».

Критерії оцінювання результатів навчання за 4-рівневою шкалою

Показники, бал	Критерії оцінювання
«Відмінно», 5	Завдання виконано у повній мірі. Здобувач вищої освіти демонструє вміння аналізувати і оцінювати психолого-педагогічне і методичне явище, процеси, при цьому застосовує методи індукції та дедукції, узагальнення у

	ході аналізу конкретних ситуацій, вміє робити самостійні висновки, інтерпретувати й критично осмислювати, обґрунтувати свої твердження.
«Добре», 4	Завдання у цілому виконано 75 % обсягу, проте є певні недоліки у виконанні роботи – ознаки неповноти, недостатньої аналітичності та критичності, фактичні помилки, недостатність розуміння опрацьованого матеріалу. Здобувач вищої освіти здебільшого виявляє навички аналізувати і оцінювати явища, робити самостійні висновки.
«Задовільно», 3	Завдань виконано частково, не більше ніж на 55%. Подаються розрізнені факти, називаються психолого-педагогічні та методичні явища, однак слабо виявлено при цьому здатність аналізувати й інтерпретувати опрацьований матеріал. Здобувач вищої освіти не повною мірою орієнтується у виявлених фактах, недостатньо обґрунтовує твердження та висновки.
«Незадовільно», 2	Здобувач вищої освіти не виконав 55% завдання. Порушено факти, виявлено невміння аналізувати дидактико-методичні явища, факти, події, нездатність робити самостійні висновки та їх обґрунтувати.

Підсумковий бал з навчальної дисципліни обчислюється як середнє арифметичне значення (САЗ) всіх отриманих студентом оцінок і переводиться у 100-бальну шкалу за формулою:

$$БПК = \frac{САЗ \times max Пк}{5}$$
, де *БПК* – бали з поточного контролю; *САЗ* – середнє арифметичне значення усіх отриманих студентом балів (з точністю до 0,01); *max Пк* – максимально можлива кількість балів з поточного контролю. Відсутність студента на занятті без його опрацювання у формулі береться за «0».

Критерії оцінювання за дворівневою шкалою

Під час проведення заліку навчальні досягнення аспірантів оцінюються за дворівневою шкалою: зараховано/ незараховано.

Оцінка «зараховано» (60-100 балів) ставиться здобувачеві вищої освіти третього рівня, який виявив знання основного навчального матеріалу в обсязі, необхідному для майбутньої роботи за фахом, здатний виконувати завдання, передбачені програмою, ознайомлений з основною рекомендованою літературою; під час виконання завдань припускається помилок, але демонструє спроможність їх усувати.

Оцінка «незараховано» (1-59 балів) ставиться аспірантові, який не виконав передбачених програмою завдань і не опанував навчальний матеріал, відповідно, не може продовжити навчання без додаткових занять з відповідної дисципліни.

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти

За 100-бальною шкалою	За шкалою ECTS	За національною шкалою	
		іспит	залік
90–100	A	Відмінно	Зараховано
82–89	B	Добре	
75–81	C	Задовільно	
64–74	D		
60–63	E		
35–59	FX	Незадовільно (незараховано) з можливістю повторного складання	
1–34	F	Незадовільно (незараховано) з обов'язковим повторним вивченням	

Розподіл балів, що присвоюється здобувачам вищої освіти за підсумкового контролю «залік»

Види робіт	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	Модульний контроль	Захист ІНДЗ	Загальний бал
Максимальний бал	10	20	20	30 (15 x 2)	20	100

11. ПЕРЕЛІК НАОЧНО-ТЕХНІЧНИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ

У процесі вивчення дисципліни використовується система інформаційних ресурсів: дидактичні, програмні, мережа Інтернет, бібліографічні, бібліотечні. Серед них нормативно-правова база (закони, постанови, положення, накази): сайти Міністерства освіти і науки України, Міністерства аграрної політики України, інтернет-ресурси, періодичні видання, наукові праці професорсько-викладацького складу, тези та матеріали наукових конференцій.

Засоби унаочнення та взаємодії:

1. Мультимедійні презентації у програмах Microsoft Office Power Point, Canva.
2. Відеоматеріали з каналу Youtube та публічні відеолекції іноземною мовою (Ted-cannel) в записі.
3. Зразки друкованих медіаджерел, схематизованих навчально-методичних матеріалів і довідкових статей.
4. Роздавальні матеріали – табличні й схематичні основи, інфографіка тощо.
5. Засоби зворотного зв'язку – інтерактивна дошка Padlet, сайт для інтерактивних презентацій і голосування Mentimeter.
6. В умовах дистанційного навчання – застосунки платформи для відеоконференцій Zoom, освітня платформа BNAU MOODLE.

Необхідне матеріально-технічне забезпечення:

- аудиторного навчання: дошка аудиторна, мебльоване навчальне приміщення, комп'ютерне обладнання (ПК/ноутбук+мультимедійний проєктор)
- дистанційного: мережа Інтернет, електронні пристрої, у т.ч. – персональні.

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

- Дем’яненко О.О. Активні форми взаємодії викладача і студентів у навчально-виховному процесі вищої школи : організаційно-методичні аспекти : навчально-методичний посібник [для викладачів і наставників академічних груп] / О.О.Дем’яненко. – Біла Церква: БНАУ, 2019. – 35 с.
- Теорія і методика викладання у вищій школі. Конспект лекцій з навчальної дисципліни [Електронний ресурс] : навч. посіб. для підготовки докторів філософії очної форми навчання, які навчаються за спеціальністю 133 – «Галузеве машинобудування» / КПІ ім. Ігоря Сікорського; уклад.: І. О. Казак. – Електронні текстові данні (1 файл: 1,37 Мбайт). – Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. – 116 с.
- Каплінський В.В.. Методика викладання у вищій школі : навч. посіб. /В. В Каплінський. – Вінниця : ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. – 224 с.

Рекомендована література Базова

1. ANNEX to the Proposal for a Council Recommendation on Key Competences for Lifelong Learning [Electronic resource]. — Available at: <https://ec.europa.eu/education/sites/education/files/annex-recommendation-key-competences-lifelong-learning.pdf>.
2. Charting the Course of Education and HIV (Education move). — Paris: UNESCO Publishing, 2014. — 187 p.
3. Higher education the attack of the MOOCs // The Economist. – 2013. – July 20th.
4. Абдалова О. И. Использование технологий электронного обучения в учебном процессе / О. И. Абдалова, О. Ю. Исакова // Дистанц. и виртуал. обучение. – 2014. – №12. – С. 50–55
5. Азимов Э. Г. Массовые открытые онлайн-курсы в системе современного образования / Э. Г. Азимов // Дистанц. и виртуал. обучение. – 2014. – № 12. – С. 5.
6. Берестова А. Інноваційні технології та методи навчання у професійній освіті [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://nadoest.com/innovacijni-tehnologiyi-ta-metodi-navchannya-u-profesijnij-osv>
7. Бистрова Ю.В. Інноваційні методи навчання у вищій школі України / Ю.В. Бистрова // Право та інноваційне суспільство. – 2015. - №1 (4). – С. 27-33.
8. Болонская декларация. Совместная декларация министров образования Европы Болонья, 19 июня 1999 года

9. Гордон Драйзен, Джаннетт Вос. Революція в навчання / Перекл. з англ. М. Товкало. – Львів : Літопис, 2011. – 544 с.
10. Доронина Н. Н. Организация учебного процесса в вузе с использованием активных методов обучения : методы обучения студ. в вузе / Н. Н. Доронина // Социология образования. – 2011. – №3. – С. 31–38.
11. Закон України „Про вищу освіту” : прийнятий 1 липня 2014 р., із змінами та доповненнями станом на 4 серпня 2015р. [Електронний ресурс] // Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua>.
12. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи : монографія / П. Ю. Саух [та ін.] ; ред. П. Ю. Саух. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. – 443 с.
13. Лисенко М. В. Інноваційна парадигма вищої освіти України за умов переходу до інформаційного суспільства : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.10 / Лисенко Микола Владиславович ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. техн. ун-т України «Київ. політехн. ін-т». – К., 2013. – 16 с.
14. Нова парадигма освіти у глобальному світі [Електронний ресурс] // Режим доступу : dlse.multycourse.com.ua/ua/print_page/module/15#1]
15. Пихтіна Н.П. Основи педагогічної техніки : навч. посіб. / Н.П.Пихтіна. – К. : Центр учбової літератури, 2013. – 316 с.
16. Программа устойчивого развития на период после 2015 года // Международное бюро труда. – Женева, 2013. – Сессия 319. – С. 4. [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/ed_norm/relconf/documents/meetingdocument/wcms_221646.pdf
17. Теорія та практика змішаного навчання : монографія / В.М. Кухаренко, С.М. Березенська, К.Л. Бугайчук, Н.Ю. Олійник, Т.О. Олійник, О.В. Рибалко, Н.Г. Сиротенко, А.Л. Столяревська; за ред. В.М. Кухаренка – Харків: «Міськдрук», НТУ «ХП», 2016. – 284 с

Література та інформаційні джерела для самостійного опрацювання

- Стрельніков В.Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі: модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МПК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с. С. 3-20.
- Шестопалюк О.В. Інноваційні моделі навчання в діяльності вищих навчальних закладів / О.В. Шестопалюк // Теорія і практика управління соціальними системами. – 2013. - №3. – С. 118-124.

- Гусак П. М. Компетенції і компетентності у підготовці фахівця. / П. М. Гусак, Л.Є. Гусак // Наукові записки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського. Серія: Педагогіка і психологія : Зб. наук. праць. – Випуск 43 / редкол.: В.І. Шахов (голова) та ін. – Вінниця: Нілан ЛТД, 2015. – 432 с. – С. 7-11
- Prometheus : платформа масових відкритих онлайн курсів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://prometheus.org.ua/>
- Креативність та освіта: чому це має значення // ВИЩЕ : Спільнота для навчання та викладання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://gohigher.org/creativity_and_education
- Левченко І. Освіта дорослих як наукова проблема / І.Левченко // Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. – 2015. – Випуск 5. – С.45-54.
- Мартинець Л.А. Освіта дорослих: форми та зміст / Л.А.Мартинець // Освіта та розвиток обдарованої особистості. – 2015. – №6 (37). – С.14-16.
- Метод шести шляп мышлення Едварда де Бона // На волне Перемен. Лучше и лучше! [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <https://30kapel.com/metod-shesti-shlyap-myshleniya-edvarda-de-bono/>
- Тарханова И.Ю. Интерактивные стратегии организации образовательного процесса в вузе : учеб. пос. – Ярославль : Изд-во ЯГПУ, 2012. – 67 с.
- Технології професійного розвитку педагогів: методичний порадник / Упорядники: Тамара Михайлівна Сорочан, Марина Іванівна Скрипник; навч.-метод. посіб.; Держ. вищ. навч. закл. «Ун-т менедж. освіти». – К., 2016. – 231 с.